

Resultaten akkerbouwbedrijven: lagere opbrengstprijzen trekken inkomens omlaag

Ruud van der Meer

Na twee jaren met voor akkerbouwbedrijven goede financiële resultaten, zijn de verwachtingen voor 2008 niet positief. De start van het teeltjaar 2008 was moeizaam vanwege het extreem droge voorjaar. Daarna volgde er een periode met lokaal veel neerslag. Ondanks de moeilijke start waren de kg-opbrengsten van de meeste gewassen hoger dan vorig jaar. Vooral omdat ook de oogstomvang in veel andere landen hoger is, zijn de prijzen van de producten dit jaar lager. In dit artikel wordt ingegaan op de belangrijkste akkerbouwgewassen en het gemiddelde resultaat van de groep akkerbouwbedrijven.

Aardappelen

De productie van de pootaardappelen is in 2008 ongeveer gelijk aan die van 2007, bijna 34 ton per hectare. De kwaliteit is over het algemeen goed, gezien het feit dat er minder areaal is afgekeurd dan vorig jaar. De prijzen van pootaardappelen komen naar verwachting boven het meerjarig gemiddelde uit, maar zijn wel lager dan in 2007 (tabel 1). Er zijn kwalitatief goede consumptieaardappelen uit de grond gekomen. De productie is gemiddeld iets hoger dan vorig jaar, rond de 50 ton per hectare. In het noorden van het land is de productie per hectare lager dan in andere delen van Nederland. De droogte in het voorjaar hield daar langer stand dan in de rest van Nederland. Uit cijfers van Bureau Aardappelmarkt Informatie bleek dat half november ongeveer 30% van de oogst nog niet verkocht was. Voor zetmeelaardappelen is naar verwachting zowel de productie als het zetmeelgehalte lager dan in 2007. De productie wordt geschat op ongeveer 40 ton per hectare bij een onderwatergewicht van ongeveer 475 gram. De verwachting is dat ook het prijsniveau lager is dan in 2007, maar AVEBE heeft nog geen prijsindicatie openbaar gemaakt.

	2006	2007 (v)	2008 (r)	Mutatie (%)
<i>Prijzen (euro per 100 kg)</i>				
Tarwe	14,47	22,62	15,00	-34
Gerst	15,46	24,55	15,90	-35
Consumptieaardappelen	17,40	10,52	10,50	0
Pootaardappelen	30,68	30,03	25,40	-15
Zetmeelaardappelen	4,20	6,10	5,40	-11
Suikerbieten	4,75	4,20	3,80	-10
Zaaiuien	19,33	10,02	6,20	-38
<i>Hoeveelheden (ton/ha)</i>				
Tarwe	9,4	7,9	9,0	+14
Gerst	6,2	5,9	6,6	+12
Consumptieaardappelen	43,7	46,4	48,7	+5
Pootaardappelen	34,3	33,7	33,7	0
Zetmeelaardappelen	38,2	40,4	40,0	-1
Suikerbieten	72,3	66,2	70,0	+6
Zaaiuien	46,2	50,5	53,0	+5

Bron: Informatienet en Prijs-Informatie-Desk.

Suikerbieten

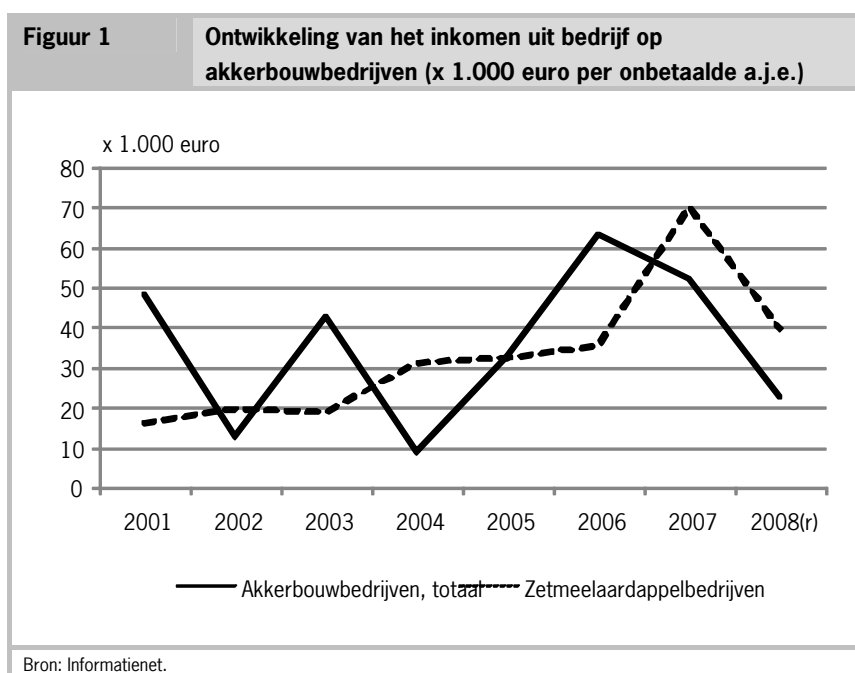
De suikerproductie per hectare zal in 2008 hoger zijn dan in 2007, ongeveer 12 ton per hectare. Het suikergehalte van 17,1% is lager dan vorig jaar, maar een hogere kg-opbrengst per hectare compenseert dit. In de uitbetaling van de bieten zal er geen onderscheid meer worden gemaakt tussen bieten die geleverd zijn binnen het quotum van de bietenteler en de bieten die boven het quotum zijn geproduceerd; de zogenaamde surplusbieten. Eerste schattingen van de uitbetaalprijs voor suikerbieten op basis van het werkelijke suikergehalte komen op een lager niveau uit dan in 2007.

Granen

Bij een groter areaal graan is ook de opbrengst van wintertarwe in 2008 hoger dan vorig jaar (9 respectievelijk 7,5 ton per hectare). De prijzen zijn echter fors lager, mede door een groot Europees aanbod. De productie in de EU was maar liefst 20% groter dan in 2007.

Zaaiuien

De uienproductie is in 2008 bovengemiddeld, maar er zijn flinke verschillen tussen de diverse gebieden. Ondanks dat het gewas laat oogstrijp was, is een productie gehaald die zo'n 5% hoger is dan in 2007. Omdat ook het areaal toenam, is de Nederlandse productie fors. Door de grote productie staan de prijzen onder druk.

Resultaat en inkomen

Naar verwachting zullen de totale kosten per bedrijf in 2008 gemiddeld ongeveer 10% hoger zijn dan in 2007. Vooral de prijs van meststoffen en brandstof is fors gestegen. Ook de uurlonen zijn toegenomen ten opzichte van 2007. Door de hogere kosten en de lagere opbrengsten zal het inkomen uit bedrijf per onbetaalde a.j.e. teruglopen tot net boven de 20.000 euro (figuur 1). Deze inkomensraming is nog wel gebaseerd op zeer voorlopige inschattingen van het prijsniveau van sommige gewassen. Het afzetseizoen kwam laat op gang en de invloed van de kredietcrisis op de export is ook nog onduidelijk, waardoor de marktpartijen aangeven moeite te hebben met het geven van een indicatie van het verwachte prijsniveau van het huidige afzetseizoen. Zoals in de figuur is te zien, waren 2006 en 2007 goede jaren, na een aantal mindere jaren. De zetmeelbedrijven behaalden in 2007 gemiddeld zeer goede resultaten, maar hebben in

2008 ook te kampen met lagere opbrengstprijzen en hogere kosten. De prijs voor zetmeelaardappelen is nog onzeker, maar ligt waarschijnlijk onder het niveau van vorig jaar. Hierdoor daalt het inkomen van de zetmeelbedrijven naar ongeveer 40.000 euro per onbetaalde a.j.e. Ten opzichte van de jaren voor 2007 is dit overigens nog wel een goed resultaat.

Meer informatie:

Actuele ontwikkeling van resultaten en inkomens in de land- en tuinbouw, 2008